

HISTORIA TRANSLATIONIS SANCTI ZENONIS

SUBJECTA VITÆ EJUSDEM SANCTI, AB ANONYMO SCRIPTA.

Nunc necessarium nobis videtur Translationis B. Zenonis seriem notificare, quia in gestione hujus negotii quedam memoratu digna claruerunt. Quæ Translationis acta est, cum Roraldus, vir attributis personæ præstantissimus, pastoralem curam Veronæ gerebat, et Pipinus rex, Caroli Magni filius, quem Adrianus Papa baptizavit, Regnum Italicum regebat. Rex vero Veronam regali situ præditam plus cæteris urbibus diligebat, et cum episcopo sibi dilecto frequens colloquium habebat: qui dum quadam die pariter S. Zenonis ædem ingredierentur, et tam de auditis, quam de visis mirabilibus ejus loquerentur, rationabiliter, et digne proposuerunt, ut magnum thesaurum humilius quam oporteret positum, decentius et sublimius locarent, et ecclesiæ angustiam dilatarent. Ædificantes ergo ecclesiam, antrum opacum, columnis subinxum, et lapidibus pavimentatum construxerunt; ubi eminentem aggerem ex poliis marmoribus ediderunt, quem sacrosancti tumulo (al. *tumulum*) corporis devoverunt. Deinde rex cum præsule, congregatis sacerdotibus, et aliis sacris ordinibus, in quibus respectum bonitatis speraverant, per multimodas orationes Sanctum prius demulcentes, ne ab (in duobus mss. ab deest) illis motus irasperetur, cum ingenti timore cubiculum aperuerunt: qui adeo sunt perterfacti, ut nullus tanti collegii tangere ossa sancta præsumeret; nam divinum quiddam, et valde timendum videbatur inde exhalare, quod horrorem inspiraverat, et omnes circumstantes examinaverat. Mox claudentes sepulcrum abierunt. Tunc cum Rex et Pontifex quid acturi essent ambigerent, ex multis quas ventilabant conjecturis, hæc placuit, ut per quadraginta dies ter in hebdomada omnis ordo utriusque sexus sacerularis, et ecclesiasticus, cum ipso rege, et Episcopo ad specum sanctum reverenter, ac solemniter convenirent, et Dei atque Confessoris clementiam uno voto efflagitarent, ut cui tam reverenda motio conveniret, instillaret.

Dum hæc diligenter cura agerentur, fama cuiusdam solitarii viri, herbusculis et aqua paucoque pane pasti, Regi innotuit; quod dum alacriter audivit, Episcopum vocavit celeriter. Elegerunt igitur nuntios industrios (al. *industres*) et providos, quibus hanc curam committerent; qui venientes ad lacum, qui Benacus dicitur, ad remoti viri latibulum in eminenti specula situm, angusto et periculoso calle aspirarunt. Intuentes autem virum Benignum nomine, et discipulum ejus, qui Carus vocabatur, gavisi sunt gaudio magno. Audita legatione regis et episcopi, ait legatis: Revertimini in pace, resalutantes dominos [CLXXXIII] vestros (al. Dominum vestrum), carissimi: ego non parum tripudio, quod ad illam solemnitatem vocor, et post

A paululum vos subsequor. Mox (al. Post) adiculam Oraculi ingressus, auxilium divinum imploravit; deinde ad itineris exercitum se expedivit. Cum (al. *Dum*) autem non longe a cellula progrederetur, ecce merula alis cœpit strepere, voce zinzulare, et sœpissime callem transvolitare, et quasi sinistrum omen significare, ut virum Dei ab incepto revocaret. Sed vir ille non ignorans hoc esse apparatum dæmonis, merulam adjuravit, ut nullum motum facheret, donec ipse rediret. Ibi mernla stetit immobilis, velut esset insensibilis. Cum autem appropinquaret, et rex cum episcopo et honestis viris illi obviaret, honorifice susceptus, quid rex vellet audivit; tunc ait: Cum vota vestra a justo proposito pendent, Deum invenietis placabilem, et successum bonæ petitionis (alias *opinionis*) ferentem. Tunc ipsi cum electis aditum introeuntes, lapidem removerunt. Nullus orationibus parcebat, et eorum qui intus aderant, et qui præforibus manserant. Sed heremita quamvis suis meritis, et omnium adjutus precibus, tamen tremebundus intravit, et ossa beatissima bajulavit, atque in mundissimo locello tali usui præparato singula ordinabiliter posuit. Tunc tanta vis odoris fragraverat, ut nemo illorum tam suavem ante persenserit. Tunc rex sua et suorum instigatione permotus reliquiarum aliquid postulavit, quod episcopus fieri denegavit. At rex magis ac magis insistere, et magna munera cœpit prouidere. Tandem præsul non paucis neque parvis viectus precibus acquievit, integritate membrorum servata, nervorum, et cineris, ac vestimento rum particulas tribuit; alia autem firmiter circumsepta, annuloque sigillata, condidit.

C Ad vocem psallentium Āthesis littus resonuit, intonuere campestria, et ipsam aulam Omnipotentis credimus esse gavisam. Dum circa ecclesiam gestaretur, ut fieri solet, prædicta præconia resultabant, multi languores corpora diu obsessa relinquunt (al. *reliquerunt*), ingens lætitia orta est in die illa, cuius similem nullus illius temporis viderat: quia omnigenarum curationum genera brevi acta sunt tempore, et prolixior facta processio fuit pro visione signorum. Sed rex et episcopus atque rupis incola, pavidi sancta membra introduxerunt, et in parato mausoleo posuerunt. Postquam pontifex missam reverenter celebravit, rex dote nobili Dei sponsam ditavit. Dedit ei proprietario jure monasterium S. Petri, qui Mauratica dicitur, cum omnibus possessionibus inibi pertinentibus. Ecclesiam quoque S. Andreæ apostoli, quæ Incavi (Incaſi) nuncupatur, cum familiis, montibus, et silvis, pratis, et vineis, arvis, et sationalibus, et cunctis appendicibus; nec non ecclesiam S. Zenonis, quæ juxta lacum posita erat, cum omni-

bus reditibus subjecit ; sylvam quoque Mantico tradidit ; vasorum argenteorum, et aureorum anaglypha plurima, Evangelium gemmarum, atque margaritarum compositura, et speciosa auri cælatura editum donavit, et alia quibus regalis dignitas affluebat. Cujus exempli sequaces nostri imperatores præfatum locum semper dilexerunt, ac sua munera obtulerunt.

[CLXXIV] Rotaldus Præsul, dives possessionum, suis omnibus ecclesiam heredavit ; nam et nobilium plurimi magnas portiones suarum facultatum certatim adhibuerunt (f. *atribuerunt*), unde antequam sol occumberet, illa ecclesia diutissima facta est. At vir Dei avidus redeundi ad heremum, iter suum accelerabat. Hie dum domicilio appropinquaret, vidit merulam in præcisa rupe jacentem, quam ratus quiescere, et suum adventum præstolari, accessit ut excitaret, et eundi licentiam daret : at illa jam exspiraverat. Vir bonus compatiens ei dixit : Hæc avicula Dæmonis instinctu deliquit, et quia irrationalis erat, et ignoranter offendit, venia, non morte digna fuit. Hæc occasione quadraginta dies arcißimum jejunium sibi indixit, unde ænea imago merula fusili arte facta ibi hucusque dependet.

Videntes autem rex et pontifex virtutes Zenonis increbescere, et res ejus velut amnem liquefacta nive crescere, ut tutores et fidei procuratores, summa ope nitebantur, ne locus fortunatus copia, fieret malevolentis orationis inopia. Ergo pari voto, ut gemelli fratres, monasterium olim auctum (al. *actum*), auge se sanxerunt. Erat illis communis cura probatae vitæ monachos ibi habitantes ad meliora provehere ; sicut artifex coronam acturus, prestantes gemmas, ac margaritas exornat, quibus opus cœptum perficiat. Non multo post eodem (al. *Deo*) clavum gubernante, seniores illos cum Abbae eadem institutio, et moralis gravitas tales exhibuit, quibus gubernaculum cœnobialis regulæ mirifice servaretur, et formula (al. *formule*), atque speculum sequacibus essent, et ut boni patres bonos hæredes efficerent. Jocundatur rex, jocundatur episcopus, pullulantis segetis uberem fructum spectantes. Urbs, et suburbana communiter hujusmodi coniubernio gaudebant : unde plures fallacis sæculi umbratileauram vitantes, ut contermini (al. *conterini*) tantorum virorum flerent, satagebant ; quos non penuria id facere cogebat, sed esuri et siti sanctæ conversationis inabitantes, non minimas opes Zenoni ferentes, monasticum habitum inducebant (al. *induerunt*). Hoc modo locus ille fortunator et religiosior factus, sub cuiusque Cæsaris alis protectus est. Sed beatissimus confessor vires a Domino datas quam sæpe excitans, multa memoratu digna perficiens, ex longinquis partibus (unus ms. *nationibus*, al. *regionibus*) plures vocaverat, alias religione motos, alias ægritudinis necessitate coactos. Et (al. *Sed*) ne prætereamus omnia, suorum per hoc opusculum disseramus aliqua miraculorum.

Quendam Tridentinum dæmon ingressus, corporis et animi sibi vires vindicavit ; nam nullum membrorum officium suum exercebat, cuius

A spumosum os non hominem sonabat, et apertis oculis non videbat ; ad quos cum (al. *dum*) hostis saxiens evolabat, sanguineos reddebat, et horribiles. Occulta hominum fatebatur, et multa, quæ humanitatis non erant, operabatur : erat omnibus mirabile spectaculum. Quem dum presbyter, ut moris est, adjuravit, dæmon eunuchum illum appellavit, quod vitium nondum notum erat circumstantibus. Tunc ille turpitudine (al. *turpidinem*) illati improperi erubuit, et exivit. Ecce quidam diaconus dæmonem adivit, et quasi ad ultiōrem presbyteri [CLXXV] eum gravius adjuravit. Hunc dæmon quasi notissimum agnovit, et ex eo nomine vocavit, et ridiculus proditor plura, quæ levita commiserat, indicavit : unde aliquot sibi consciī non audebant accedere ; sic dæmon quasi victoriosus sua ludibria excitabat. Mox quidam Zeno præpositus monasterii, quem ob religionis et sapientiae meritum Salomonem agnominabant, non ferens dæmonis superbiam, dolens proditionis contumeliam, plus etiam invasi plasmatis injuriam, aram sancti Zenonis amplexus, visceribus commotus, lacrymis irrigatus, orationem fudit, ne dæmonica insultatio impunita transiret. Protinus dæmon vim orationis persens, et vas diu injuriatum invitus reliquit. Homo ille ingentes et illustres Deo ac sancto Zenoni gratias referens, dannosum hospitem fugatum esse gaudebat.

Præterea Willelmus, aridus et contractus, qui sicut quadrupes pronus, manibus terram calcaverat, postquam præconia multiplicis curaturæ audivit, lectica illuc se vehere rogavit. Dum appropinquaret vestibulo templi, alienis susceptus ulnis humi depositus est. Pectus pugnis tundebat, vocem singulis implebat, deterius dignum se esse dicebat. Tunc lumenaria (al. *jussit*) fecit accendere, et curvus ut bestia, quia rectus non valebat, genibus et palmis adversum altare cœpit repere. Protinus divina virtus et ossa et nervos ejus ingressa, arteticum morbum tetigit. Illo velut exanimis in terram corruit, et diutius quasi sine spiritu jacuit, ut jam crederetur mortuus. Repente consolidata sunt lineamenta corporis, et flexuræ, et bases, nodique omnes restituti. Confestim erigitur, et ad aram cito proflicscitur. Fit concursus popularis : fit laus ac jubilatio spiritalis. Deo referitur gloria et omnipotentia, et inclito Zenoni clementia et magnificencia.

Cum fama virtutis nuntia circumquaque abiret, undique turba non minima maturabat, ceu greges ad agrum compascuum ubertatis plenum solent. Duo viri, unus erat Joannes, alter erat Calvus, huc devicti, paralyticæ jacebant, socii itineris, socii passionis et curationis, quos diutina mora jam notos pluribus commendabat. Hi assidui jannas ecclesiæ observabant, et S. Zenonis nunc communibus, nunc alternis precibus auxilium implorabant. Illos dum nox et somnum opprimeret, pariter viderunt senem aspectus pulcherrimi, coloris vividi, quem canities instar nivis illustrabat, ex interioris templi aditu exeuntem, virgamque in manu ferentem, quam erexit, ambobus que pulsavit, et ait : Satis diu in his cubiculis jacui.

stis, surgite, et Deum Salvatorem laudate. » Mox **A** rare : palmis erectis in aera omnes uno ore, Anxi-abiit. Vigilantes mutua narratione quod viderant invicem conferebant. Confestim se sanitati redditos consenserunt. Protinus velociter surges; grandisonis laudibus Deo jubilarunt : qui timentes, si cito redirent, ne Deus illis ingratitudinem imputaret, diebus aliquot remanserunt, et quod illis evenerat, fideliter notificabant.

Nee quoddam memorabile præteribimus, quod Alberto Cenedensi contigit. Hunc dum feroces caperent hostes non captiæ contenti gloria, nec [clxxvi] aliis satiati flagitiis, contra jus et fas illatis, ignito ferro lumina combusserunt. Orbatus luce sedebat in tenebris repentinæ privationis querulus, importunus nocte dieque Deum judicem plorando implorabat. Dum consuetudo mali iam verecundiam minueret, a latebris prodire coepit, alieno ductus regimine, et non parvo tempore suum sequebatur ducem. Jam erat gravis atque odibilis suis, et tæpe Deum rogabat, ut sibi infelicem vitam truncaret. Cui repente fuit cordi ad S. Zenonis præsidium festinare : tunc a cognatis, et amicis subsidium itineris exigebat. At illi eum amitem vocabant, et ei pro tali petitione insultabant. Omissis reliquis, prævium suum, olim sibi pædagogum, misericorditer rogavit, ut suis cœptis annueret. Mox ille paruit, et quod herus suus vellet, se actuorum sponpondit. Incipit iter bilaris : sed alii ex suis humaniter agentes, secum profecti sunt. Ductus est ad antrum, in quo prius Zeno quievit. Stratus humi flebilibus modis invocat, ad quem venerat, ut consueta medicinæ juvamen præberet. Cum *Miserere*, frequenter iteraret, inopinate circumstantes viuit. Repente se videre clamavit. Cumque qui secum venerant, non crederent, alter alterum præsentabat, et quis esset, et quid indueret, explorabat. Dum index inquisitorum esset, omnes coepérunt plaudere, et Deum et fidem eius Zenonem laudare. Hoc audientes tortores illius, ducti punitentia, eum audacter aggressi sunt, ut pro ejus amore illis daret veniam, a quo et ipse consecutus est misericordiam. Ille impiger persecutum culpam, nullamque recepit multam. Abbatem S. Zenonis adiit et loricam S. Benedicti, ibique per quatror Iusta fideliter militavit.

Neque te silebo, Wezilla demone capta, adhuc puella, quo sub teneris membris modo latente, modo furente facta est juvencula. Hæc parentibus debuerat esse solatum, sed erat illis inconsolabile spectaculum : quos dæmon st̄pe fecellerat, se exiturum jurans, si ad illius aut illius Saneti duceretur aram. Sic multo tempore spem illorum luserat, et eorum studiosam curam fatigaverat. Sed ea tempestate, qua sanguis Christi Mantua inventus esse ferebatur, dum illuc a parentibus duceretur, digressionem ad Zenonis ædem fecerunt. Dum ingredieretur, dæmon atrocius solito puellam concutiebat, velut aurum arbuseulam : et ut erat terminus rogationum, magnus illus populus psallendo præcedebat. Qui cum cerneret caput rotare, capillos volitare, manus et brachia vibrare, pedes saltare, plures viros in una muliercula tenenda labo-

A rare : palmis erectis in aera omnes uno ore, Anxi-
liare Deus, clamarunt. Nullus tantæ multitudinis hu-
jusmodi studii abstinebat. Videres alios pronus orare,
alios misericorditer plorare, alios sacerdotes ad of-
ficiū instigare, qua commotione omnis regia inton-
uit. Confestim fortior armatus venit, et a domo
propria abusive eliminavit. O dæmon cum quanto do-
lore et quam magno clamore et quam sulphureo fætore
lapsus est ! Stetit in medio populi puella, pallida, per-
territa, tremula, fatigata. Vix sari poterat, quæ dudum
omnes voce superabat ; pedibus et omnibus membris
vacillabat, quæ dudum fortes viros fatigabat. Aberat ille
qui vexavit, et vires ingentes inspiravit. O quam ma-
gna laus et gloria, et quanta ibi edita sunt præconia !

[clxxvii] Cum ille iniquus spiritus abiret, circumiens B quem devoret, videt monachum manente in iusta turrim, quæ tunc edificabatur, super quem de eminenti pinna lapideum devolvit, et in vertice graviter vulneravit : inde quasi mortuus a fratribus est sublatus, et hoc habetur memoriale, quod iam patens vulnus non fuit exitiale. Protinus velut sagitta præcipitavit se in mensam cuiusdam indigenæ, et quidquid erat in ea, eminus, velut nimbus turbo, dispergit. Deinde citius dicto irruit in plaustrum onus-
tum spinis, quod nec ullum animal movebat, nec venti ulla vis erat. Tum perversus auriga hue rota-
bat, illuc exagitabat, ac si ferocias tauri et indomiti, juncii jugo forent. His atq[ue] Iudibris illico impulit gubernatorem navis transvehentis lapides ad spectabile adiunctionem S. Zenonis, ratus et hominem in flu-
mine demergere, et navim naufragare. At ille infra puppim ruit, et navis sine jactura portum tenuit. Eodem momento ab Athesi ad amnum, qui Fluvius (id est Fibius amnis) dicitur, se intulit, aratoribus prope amnum ripam meridiabitibus ; ubi dum paci-
ficæ sua tractarent, nihilque riuarum apud illos esset, Satan illorum præcordia titillare cœpit, unde quidam illorum insolenter locuti et arroganter, socios et fa-
miliares amicos ad contumeliam verba exagitarunt. Extempore hostiliter animati haecis graviter confixa-
rant, et si militaria arma præsto forent, mutua strage perirent. Sed forte sacerdotes ibi aderant, qui mediastini atrociiter saucios dirimerunt. In se re-
versi alter alterius vulnera adhuc stillantia, que ipsi fecerant, lavabant, et ex vestibus ligaturas præclentes, eum charitate et lacrymis plagas vinciebant. Deinde clam magis, quam palam artifex dirus ne-
cuit, qui magis dolis et technis, quam viribus confudit. Prætinus sacerdotes apertis insidiis Satan inter filios Dei venisse cognoverunt.

Fragmentum carminis de miraculis sancti Zenonis scripti a Jacobo presbytero.

Vir clarus, dum festa dies Zenonis adesset,
Bis sex pauperibus solvebat laute quotannis
Prandia ; cui misero, facienti talia, patri
Ecce ferunt, natum diris Acheronta petisse
Vulneribus. Sed copta pater, licet unicus esset
Filius ille sibi, nec tali morte reliquit :
At sibi præsilio Zenone in semper adesse
Prædictis, clausisque pater convivia letus :

Exhibitisque Deo, Zenobi, ac civibus altis
Laudibus immensis, confessim Zeno parenti :
Morte sua, veluti sonum, revocavit alumnnum.
Quid quod de castello cum superatus ab hoste
Quidam Veronæ Venetam volitasset ad urbem,
Et sibi crudeles iniuste cerneret omnes,
Supplex vota tulit Zenoni, talia dicens :
Tu mibi, Zeno, pius, precor, ad sis jure Patronus,
[clxxviii] Quem primo Verona ducem veneratur honore.
En subito Venetum populus totusque Senatus
Eius jura videns, tum denique fronte benigna
Zenonis famulum victorem fecit; et ipse
Retulit ore suo, quod Zeno scripserat illa,
Quæ jam caussidici sibi doctoresque negabant

A Prævidisse, licet eribrassent singula dudum :
Sic voti composque fuit, meior, atque recepit.
Te, Catharina, præcor, Saracena fatere petenti,
Zeno quanta tibi multis jani mensibus ægræ
Munera grata tulit; nam vir Benedictus et ipse
Testis adest, quod febris ei capitisque dolorem
Abstulit in visu dicens : Lætare fidelis,
Sospes eris, capiti si digna umbracula nudo
Zenonis facies : nam nudus sic tibi visus
Ille fuit, cui cuncta nitent sincera ; gratulatum
Incolumis, domo tota-jubilante, relinques
Quam primum : haud frustra mater Zenonis ad aures
Vota suis precibus fudit, curata podagris.

[clxxxix] MISSÆ SANCTI ZENONIS

E VETUSTIS MSS. SACRAMENTORUM LIBRIS VERONENSIS ECCLESÆ.

MISSA I.

Oratio — (1) Sancti Zenonis Sacerdotis et confessoris tui, Domine, veneranda hodiernæ festivitatis illuminati congratulantes lætamur; concede propitiis dignis ejus precibus exoratus, ut spiritialis alimoniae jocunditate refecti, salutis, quam docuit, imitando viam sectemur. Per Dominum.

Alia oratio (2). — Deus qui nos Sancti Zenonis Sacerdotis et Confessoris tui annua beatæ confessio-nis solennitate lætificas, præsta quæsumus, ut callida hostis incursione, tua freui virtute, devicta, per-venire ad gaudia ipso intercedente mereamur æterna. Per.

Secreta. — Oblatis tibi muneribus, quæsumus, Deus pater omnipotens, propitiatus intende, et intercedente B. Zenone Sacerdote atque Confessore tuo et ab occulta insidiatoris impulsione fragilitatem nostram iueantur illæsam, et Angelicis devote manibus suscepta sacratis ante conspectum gloriæ et tremendæ majestatis tuæ in odorem suavitatis ala-riter deforantur. Per.

Prefatio. — Vere dignum. Qui B. Zenonem tul sancti nominis copiosa amoris dulcedine uberioris sa-tiatis, ad contemplandam Deitatis tuæ desideratam perducere dignatus es claritatem : quem ita miserationis tuæ invicta pietatis elementia inter mundanas validius reddidit pompa illæsum, ut nec blanda pro-speritatis magnitudine tumeret, nec adversitatum un-dosa procœloce falsitatis [ctxxx] incursione flectere-tur : in fide enim stabilis, in charitate longanuus, in castitatem peritatis vivacitate decorus, et in virtutem mirabilis exstitit famosissimus operator salutis, nec non etiam in commissa aibi dominicæ dignitatis ex-

B sequenda doctrina, cotidiana populos erudiendo refi-ciebat divini sermonis almonia vitæ, et quod fideli-ter celestis prædicabat miles sequendum decortis, hoc opere adimplere indesinenter mirabilis dispensa-tor curabat devotus. Ideoque te, Domine omnipotens, rerum omnium auctor, bonorum supplices exoramus, ut cujus pretiosæ mortis celeberrimum hodiernæ festivitatis recolimus diem, sacratissimis ejus precibus nobis exoratus concedas, ut et a peccatorum nostro-rum nexibus absoluti, et ab hostium callida impug-nationis ferocitate defensi, cœlorum mereamur, te ducente, pervenire ad regna. Per Christum.

Ad communionem. — Sumptis, Domine, sacrosanctæ redempcionis mysteriis deprecamur, ut (3) et salutari bujus remedii plenitudine roborati, et (4) S. Sa-cerdotis et confessoris tui Zenonis saluberrimis beatæ intercessionis præsidiis suffulti, ad plenæ festivitatis gaudia pervenire mereamur æterna. Per.

Alia. — Custodi nos quæsumus, Domine, Sanctorum tuorum natalitia frequentantes, et ad salutifera manda-torum tuorum exsequenda præcepta nostras semper excita voluntates. Per.

MISSA II.

Oratio (1). — Deus, qui es tuorum Antistitutum po-tentissimus illustrator, tribue, quæsumus, ut beatissimi Sacerdotis et Confessoris tui Zenonis magnificis exemplis informati, sæculi istius caliginem sine periculo transeamus. Per.

Secreta. — Oremus omnipotens Deus : culparum nostrarum apud te veniam beati Zenonis impetrat D grata preatio. Per.

[clxxxi] *Postcom.* — Concede, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui venerandam gloriose Confessoris tui

Zenonianis in cursu diei festi Translationis S. Zenonis adhibebatur, ut patet ex ipsorum libris ritualibus ms., sed etiam a Benedictinis enijsdam monasterii Ticinen-sis in festo vi id. Decembris, ut constat ex ms. Bre-viario pergamenio xv saeculi, ubi in secundis vesperris Conceptionis B. M. V. hæc leguntur : Et fit commemo-ratio de SS. Zenone et Syro. In S. Zenonis Epis-copio et Confessoris oratio. Deus, qui es, etc. Ex ms. Capitulari apparet, Hanc orationem paucis innumtratis ab ecclesia Veronensi adhibitam fuisse ad preces sive suffragia Sanctorum in commemoratione S. Ze-nonis.

Missa I. — (1) Hac oratione monachi monasterii S. Zenonis in cursu seu officio tibebant eo die, que festum depositionis celebrabatnr, ut ex duobus libriss. ritualibus ejusdem monasterii discimus.

(2) Ecclesia Veronensis hac oratione singulis S. Zenonis festis, in officiis sua apparet ex ms. Ca-pitulari, et alio monialium S. Mariæ de Campo Marte.

(3) Tæ et desideratur in missa. Missali Zen.

(4) In aliis miss. sic : Et S. Zenonis saluberrimæ beatæ intercessionis præsidio suffit.

Missa II. — (1) Hæc oratio non solum a monachis